

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
„Koroški Slovenec“,
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26/I.
Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Pol. in gosp. društvo
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26/I.

Lisi

za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Izhaja vsako sredo.

Stane četrtletno: K 10.000

Za Jugoslavijo

četrtletno: Din. 25.

Posamezna številka 1000 kron

Leto IV.

Dunaj, 20. avgusta 1924.

Št. 34.

Položaj na Balkanu.

Na balkanskem polotoku zopet vre. Bolgarija preživlja burne čase; v Albaniji, Romuniji in Macedoniji se pripravljajo državljanska vojna. Taka in slična poročila, ki se zadnji čas v raznih listih zopet množijo, navadno niso resnična, vendar vzbujajo pozornost in vznemirjajo že itak razburjeni svet še bolj. Vsled večstoletnega turškega gospodarstva in radi dolgotrajnih medsebojnih bojov so balkanski narodi za evropskimi v marsičem daleč zaostali; neurejene razmere in pomanjkanje miru na Balkanu so tudi danes že glavna ovira za gospodarski in kulturni napredek balkanskih narodov. „Balkan balkanskim narodom!“, je geslo novega jugoslovanskega zunanjega ministra Koje Marinkoviča. Lepe besede! Zakaj balkanskim narodom je treba, predvsem medsebojnega sporazuma in predno ne bo medsebojnega zaupanja, tako dolgo bodo tudi nebal-kanske države izrabljale balkanske narode v svoje namene. Nova jugoslovanska vlada bi si pridobila velike zasluge, ako bi se ji posrečilo izvesti svoj miroljubni načrt ter napraviti konec vednim nemirom.

Po vplivu in moči je danes Jugoslavija prva država na Balkanu; precejšen del Jugoslavije pa pripada po svoji legi in po svoji kulturi že srednji Evropi. Vendar si v Evropi Jugoslavija radi notranjih preprirov še ni mogla priboriti posebne veljave. Pašičeva vlada, ki je vodila državno politiko izključno iz srbskega stališča, je privedla Jugoslavijo že tako daleč, da so ji nemški listi prerokovali skorajšen razpad. Pašič sam je imoval Hrvate in Slovence za protidržavne, ker so se zadnji izjavili proti centralizmu ter zahtevali avtonomistično, t. j. približno tako ureditev države kakor je urejena naša zvezna republika Avstrija, kjer imamo poleg državnega zbora tudi deželne. Po trdovratnem odporu se je moral stari Pašič vendar umakniti drugim možem in koncem julija je do-

bila Jugoslavija mesto srbske resnično jugoslovansko vlado. V novi vladi, kateri predseduje Ljuba Davidovič, niso samo Srbi, ampak tudi Hrvati in Slovenci. Dočim je Pašičev režim narodovo voljo preziral in vladal absolutistično ter vsled nasiljnih metod povzročil skrajno napete razmere v državi, je program nove vlade, delati na parlamentarnih tleh, vladati strogo po zakonih ter delati na to, da se med Srbi, Hrvati in Slovenci čimprej doseže prepotrebni sporazum. Davidovičeva vlada je bila po celi državi pozdravljena z velikim veseljem, zakaj razen srbskih radikalov in samostojnih demokratov bodo podpirale novo vlado vse stranke, tudi Radič, ki zastopa skoro ves hrvatski narod.

Težkoče bodo delali kakor prej Ninčiču gotovo tudi novemu zunanjemu ministru Marinkoviču Albanci in Bolgari. Baje se Albanci zopet pripravljajo na vpad v jugoslovansko ozemlje; radi bi maščevali usmrtitev voditelja albanskih hajdukov Azem Bejte, ki je padel v boju z jugoslovanskimi vojaki. Poleg tega grozijo nezadovoljni begi albanski vladi neprestano z orožjem. Istočasno pozdravlja albanska vlada novo jugoslovansko vlado in izjavlja, da bo nadaljevala prijateljske odnose in da bo preprečevala vpade tolpe — tudi bolgarskih, ali koliko so take izjave vredne, je pokazalo že zadostno slučajev. Vlade imajo dobro voljo, a so preslabe.

Zelo nemirne čase preživlja tudi bolgarska Cankova vlada, ki je svoj čas z revolucijo prišla na krmilo in katero čaka morda ista usoda, ki je doletela svoj čas Stambolijskega. Todor Aleksandrov, poveljnik makedonstvujočih, se je zvezal baje z nasprotniki Cankova in zbira sedaj čete ob bolgarsko-grški meji, da bi ž njimi udaril na bolgarsko prestolico. Obenem se množijo vedno bolj spopadi ob grško-bolgarski meji: v grški Macedoniji so Grki ubili nedavno 19 bolgarskih kmetov brez vsakega vzroka, nakar so pričeli Bolgari preganjati grške trgov-

ce. Vsekakor se je Macedoncem storila velika krivica, ker se je po vojni vsa južna Macedonija, ki je po pretežni večini slovanska, priklopila Grčiji, kjer Slovani ne uživajo nobenih pravic. Tem krivicam in nemirom bi se napravil takoj konec, čim bi se sporazumeli Jugoslavija in Bolgarija.

Medtem ko so nekateri prepričani, da spletkari v Albaniji Italija, trdijo drugi, da ima pri večnih nemirih na Balkanu svoje prste vmes tudi sovjetska Rusija. Posebno so menda vzeli Rusi na piko Rumunijo, Bolgarijo in Grčijo. V Romuniji je zadnji čas zletelo v zrak več municijskih skladišč, baje je to zasluga Rusov in celo Todor Aleksandrov je stopil menda v boljševisko službo.

Vsekakor je položaj na Balkanu že vedno zelo zapleten. Morda se posreči novi jugoslovanski vladi pomiriti razburkano valovje in prinesiti v položaj več jasnosti.

POLITIČNI PREGLED

Avstrija. Dr. Seipel se nahaja sedaj v Vorarlbergu v nekem samostanu. Ko popolnoma okreva, prevzame zopet svoje posle. — Pretekli teden se je vršil na Dunaju kongres esperantistov. Udeležencev iz vseh delov sveta je bilo okrog 3000. — V Šmohorju v Ziljski dolini se vršijo nove občinske volitve 14. septembra l. 1924.

Jugoslavija. Kakor smo že poročali, je bila razprava o vladni izjavi mestoma zelo burna. V debato je posegel tudi minister Marinkovič, ki je izjavil, da je vlada sicer za spremembo ustave, a državno in narodno edinstvo je s centralizmom tesno zvezano. Pri glasovanju je bilo za vlado 169 poslancev in proti 114. Glede na razmere v Jugoslaviji ima nova vlada lepo večino. Po glasovanju so bile seje odgodene za nedoločen čas. — Medtem je prišel nazaj Stje-

PODLISTEK

Rutarjev Jur.

Aha, ali vam je že dolgčas po meni, ljubi moji Korošci? Kje pa tiči ta tiček Juri, da se nič več ne oglasi? Tako se vprašujete.

Ja veste, ljubi moji, kadar je človek jezen, je najbolje, da molči!

„Ali si pa na nas jezen, Jur? Saj ti vendar nismo storili nič hudega, saj te imamo radi, pa še le kako radi!“

Nak, na vas pa nisem jezen, tisto pa ne! Jezen sem sam na sebe, pa ne vem, na koga še. Le poslušajte!

Na dan sv. Jurja sem praznično oblečen čakal doma na čestitke k mojemu godu. Kuhat si nisem upal, da bi me kdo zraven kuharije ne dobil, zato sem postal popoldne že precej lačen. Nevoljen sem tudi bil, ker sem cel dan zastoj čakal. Ni je bilo žive duše, ki bi mi prišla voščiti kaj lepega. No, sem se troštal sam pri sebi, saj pridejo čestitke lahko še popoldne po telegrafu in telefonu in poštar vem, da bo moral danes zapreči avtomobil (ali kakor pravijo nekateri: glavopobil), toliko pošte bo danes zame. Pa sem se po šmentrano zmotil. Prišel je tisti medli poštar kakor po navadi s suho-

torbo in mi podal samo dvoje pisem. V enem me fodra krojač za plačilo. No, to je bilo eno res lepo voščilo h godu! Drugo nismo odprem in glej, sam gospod župan Pacl mi piše h godu in pravi, naj se ne obesim zaradi tega, ker sem pri volitvah propadel. Torej, za god se ta človek še norca brije iz mene! In od drugih se nihče ni spomnil Rutarjovega Jurja!

„Olles ans!“ sem zamahnil z roko in se postavil pred špegel, si obrisal pod nosom muštace in zaklical sam sebi: „Jur, Bog te živi h godu! — Hvala!“ sem si nato odgovoril in tako se je končalo praznovanje mojega godu.

Pa čutil sem, da mi jeza škoduje in da se moram malo raztresti in razvedriti. Zaprl sem kajžo, palico v roko, pa sem jo mahnil kar za nosom tja dol po Podjuni. Bolj slabe volje sem bil, pa sem hotel, da me drugi pustijo pri miru. Pa sem slabo naletel. Preveč sem že povsod znan, zato so me kar zaporedoma nadlegovali.

Tam pri bučevnjaku je sedel en možej s fajfo v ustih. „He, Jur, — mi je klical — ti si menda tako kunšten človek in se na vse reči zastopiš in v cajtengé šribaš, našribaj no tudi za nas bučelinjake kaj!“ „Ja ja, — mu odgovorim, — vam bom pa koj prihodnjik kaj napisal, n. pr. kako se čebele molzejo in matice podkujejo!“

„Šenteja, kako je pa danes nasajen!“ je mrmral možej za menoj.

Sredi vasi srečam prijatelja Boltažarja, s katerim sva znana že z mladih let.

„Ravno prav, da te dobim tu, — mi stisne roko, — Jur, v „Kor. Slovencu“ berem večkrat kaj od tebe. Pa ne zameri mi, vse to so same čenče. Škoda za tvoj talent! Piši vendar kaj bolj koristnega, recimo o poljedelstvu ali živinoreji!“

„Hvala ti, da si me opozoril, — mu odvrnem — te bom pa ubogal. Že koj prihodnja številka prinese razpravo od mene v treh poglavjih. Prvo: Kako se krave sejejo, drugo: Kako se konji sušijo, tretje: Kako se klobase pasejo. Pa zdrav ostani!“ Kak obraz je Boltažar naredil, nisem gledal.

V tretje rado gre. Tam pred farovžem me zagleda župnik. „He, he, Jur, stopi no malo sem k meni!“ Kaj sem hotel? Takim gospodom se človek ne sme zameriti, zato sem krenil tja k njemu, ga lepo pozdravil in prosil najprej za malo šnofovca.

„No, le potegni ga, saj je dober, da se človeku glava malo strese. Pa Jur, veš kaj, sem ti hotel reči? V svojih spisih se ti včasih tako malo zaletiš in pišeš premalo v krščanskem duhu. Saj si drugače vendar poštenjak, torej

pan Radič. V Zagrebu je bil viharno sprejet: dvignili so ga na roke in nesli v pripravljeni voz, pred njegovim stanovanjem pa so njegovi pristaši priredili svojemu predsedniku stranke viharne ovacije, da se je moral prikazati ob oknu. Na seji stranke je poročal o svojih potovanjih in o razmerju do sedanje vlade. Njegova stranka bo vlado podpirala v vsakem slučaju, vendar od svojega programa ne odstopi. Ker je Radič zelo blebetav, obstoja nevarnost, da bo v svoji blebetavosti položaj vlade otežkočil ali jo celo napravil nemogočo. Saj se že sedaj piše, ker so nekateri opozicijski listi njegov govor napačno objavili, da stoji vlada pred padcem. — Neprestani spopadi na italijansko - jugoslovanskem šene razgraničenem ozemlju so prisilili Italijane, da so se začeli zopet pečati z mejo. Te dni je razmejitvena komisija končala svoje delo pri zeleni mizi in ga bo nadaljevala sedaj na licu mesta. Poročila o rezultatu si zelo nasprotujejo, do danes še ni možno povedati, katera država je gor plačala.

Londonska konferenca. Po razgovorih v preteklem tednu se je dalo sklepati, da se bliža konec konference. Res se je dosegel v soboto sporazum in so se predhodno podpisali zapisniki. Nemška delegacija je odpotovala. Dogovori stopijo v veljavo šele tedaj, ko jih ratificirajo posamezni parlamenti. Položaj je bil prav napet osobito tedaj, ko se je razpravljalo o izpraznitvi Porurja. Angleži in Amerikanci so morali posredovati. Herriot je naenkrat odpotoval v Pariz in poročal o poteku pogajanj ministrskemu svetu. Ministrski svet je odobril njegovo poročilo. Francoska je zahtevala kot predpogoj za izpraznitev Porurja sklenitev trgovske pogodbe s prvenstvenimi pravicami, ki jih Francozi Nemcem nočejo dati, in izpraznitev v teku enega leta. Trgovsko pogodbo bo nemški državni zbor brez debate sprejel. Dogovorili so se, da se izprazni Porurje do 15. avgusta 1925, takoj po ratifikaciji pogodbe pa se izpraznijo vsi oni kraji, ki leže izven Porurja. Izvede se tudi vojaška kontrola. Francozi se boje Nemčije najbolj vsled tega, ker se še ni zadostno razorožila: vsak fantalin govori samo o revanši in je oborožen. Nemci so dosegli pomiloščenje vseh po Francozih zaprtih Nemcev, dovoli se povratek istih in vzpostavitvev nemškega sodstva v zasedenem ozemlju. Tudi vsled veleizdaje obsojeni separatisti se s strani Nemčije izpuste na prosto. Beležiti imamo tudi sporazum glede besedila zakonskih predlogov o novi državni banki, o industrijskih obveznicah in železnicah. — Po volitvah v Ameriki se sklicje konferenca finančnih ministrov v Pariz, ki se bodo pogovarjali o medzaveznih dolgovih in razdelitvi dajatev v gotovini. — Z Nemčijo žele skleniti trgovske pogodbe tudi Italijani, Angleži in Belgijci. Sedaj je treba še počakati, kakšno stališče bo zavzel nemški državni zbor napram dogovorom. Nemški nacionalsci jih odklanjajo in ako jih odkloni še državni zbor, pade vse v vodo.

piši tako in kaj takega, da bomo tudi mi lahko zadovoljni s tvojimi spisi!"

„Ja, gospod, prav imate, to sem tudi jaz že spoznal, zato sem že na potu do poboljšanja. Imam namreč zasnovan prav lep članek z naslovom „srečen zakon“. Jaz mislim, da čim trdneje zvežete ženina in nevesto, tembolj mora držati. Zato naj se za štolo ovije okoli rok še veriga, tistih „ja“ mora biti najmanj trideset. Oklicuje naj se še le po poroki, ker se takrat zakon gotovo ne more več razdreti.“

„Dosti, dosti, Jur! — me je ustavil župnik, — že vidim, da si vseh muh poln. Ja, kaj pa ti je vendar, da si danes tako nasajen?“

No pa sem potožil župniku, kako slabo sem obhajal svoj god lačen in žejen in brez voščil.

„Ne obupaj, Jur, in ne jezi se! Da ti tvoji dobri Slovenci niso čestitali, je razumljivo, saj so imeli ravno tiste dni toliko skrbi z volitvami, da so se potem tako dobro postavili. Vrh tega pa moreš svoj god letos še enkrat obhajati. Pojdi za nekaj dni v Jugoslavijo, tam imajo koledar za nekaj dni zadaj, tam bodo Jurija še le obhajali. Vina imajo tam veliko in dobrega pa dober kup je, lahko si ga malo privoščiš, da se malo potolažiš. Kar legitimacijo si dobi v Celovcu!“

Bolgarska. Po celi Bolgarski je proglašeno obsedno stanje. Vse sosednje vlade so odklonile prošnjo bolgarske vlade po zvišanju števila vojske. Ker se množijo nemiri ob grško-bolgarski meji, je stavila grška vlada ultimatum ter obenem sporočila, da je generalni štab sklenil, zasledovati komite v slučaju vpadov na grško ozemlje tudi še preko granice na Bolgarsko in uničiti njih zbirališča. Obsedno stanje se je proglasilo vsled tega, ker so se združile opozicijske stranke s komunisti, da vržejo Cankovo vlado. Odpor proti Cankovi vladi, ki je vlada nasilja, je zelo velik, večina razumništva stoji v opozicijskem taboru.

Zasedanje Društva narodov se prične 29. t. m. Za nas je to zasedanje velikega pomena, ker se bo razpravljalo o nadaljni sanaciji države, o vprašanju obnove Madžarske itd. O Avstriji še odločilnih sklepov najbrž ne bo, ker se je delegacija, ki bo naš finančni in gospodarski položaj proučavala in predložila poročilo Društvu narodov, zakasnila na londonski konferenci. Delegacija, ki bi imela priti na Dunaj že 14. t. m., pride najbrž šele začetku septembra, prej pa Društvo narodov ne more sklepati. Na dnevni red pride tudi vprašanje meje med Jugoslavijo in Albanijo.

DOMAČE NOVICE

Promocija. Dne 12. julija 1924 je bil promoviran doktorjem bogoslovja čg. Rudo Blüml, doma iz Št. Pavla pri Zili. Našemu rojaku iskreno čestitamo!

Podjuna. (Napisi.) Pri nas imajo sedaj orožniki velevažna opravila. Hodijo namreč okrog in zahtevajo, da se imajo vsi slovenski napisi odstraniti. Mesto sedanjih je treba napraviti nemške ali vsaj nemško-slovenske. Pri tem naglašajo, da mora v zadnjem slučaju biti nemški napis na prvem mestu, šele na drugem je dovoljen tudi slovenski. Tudi ne sme biti slovenski napis večji od nemškega, pač pa je radostno dovoljeno narobe. (To je nadaljna zahteva orožnikov.) Torej živela enakopravnost in nemška kultura!

Podgrad pri Medgorjah. V nedeljo dne 10. t. m. je bil tukaj shod naših nacionalistov. Na shodu je govorila Edelman iz Zagorij in ljuto napadala Slovence. Izvolil se je odbor tajnih policistov, ki so dobili nalogo, da gredo med ljudstvo in poslušajo, kaj Slovenci o nemškutarjih govore, da bi jih mogli potem denuncirati. Predsednik sam pa mora iti na vsako slovensko prireditev, špijonirati in če treba tudi govoriti o nesmislu slovenskih prireditev, da slovenska stranka ni kmečka stranka (budalost; kdo pa je glasoval proti pretežkim davkom? Op. ured.) itd. Po mnenju govornice smejo biti socialisti drugod sicer internacionálni, samo na Koroškem morajo biti nacionálni in pomagati pri raznarodovanju, tudi de-

Primaruha, ni bil napačen ta nasvet. Zahvalil sem se gospodu in še tisti dan sem se odpeljal v Celovec. Tam so me najprej nagnali, da sem se moral iti fotografirati tja, kjer je bil včasih živinski plac. Prav čudil sem se, kako je tista ženska v petih minutah potegnula iz vode tri moje figure. Bile so pa res take, da se jih nisem upal dosti pogledat.

„Dobro zadet!“ je rekel uradnik, ko je pritiskal mojo sliko na legitimacijo. „Najbržda bolj slabo — sem opomnil jaz — ker bolelo me čisto nič ni. Navajen sem namreč, da če me kdo zadene, da me precej zaboli.“

Ko sem plačal legitimacijo, so mi še le povedali, da smem samo deset kilometrov čez mejo. Ker se pa na kilometre iz glave bolj slabo spoznam, sem si kupil en pantl 20 metrov dolg, da bom z njim meril od naše meje naprej, drugače bi nemara zagazil bogve kako globoko dol v Jugoslavijo. Nobel sem sedel v Celovcu na vlak, pa smo se furali dol proti Pliberku. Ko pride konduktor karte ščipat, se še le spomnim, da karte nimam. Tu pa vidim, da nekateri namesto karte kar samo fotografije kažejo in zato privlečem tudi jaz svojega spakcedranega Jurija iz žepa. Pa ž njim mož ni bil zadovoljen. Plačal sem za dva Jurija, za živega in fotografiranega, pa sva bila kvit.

(Dolje prihodnjič.)

lavci morajo biti proti Slovincem. Naše prireditve so menda tem ljudem trn v peti, ker vzgojujejo, izobrazujejo in utrjujejo narodno zavest, zajezujejo tedaj germanizacijo. Radi bi nas videli nevedne, da bi delali z nami kot s telički, kajti sledijo jim samo telički. Na jeziku jim je vedno svoboda, enakost, bratstvo, v dejanjih pa delajo samo zdražbo. Kam to vodi, je jasno in tudi njih cilj je jasen. Govornica je pozivala zborovalce, da se dostojno pripravijo na obletnico plebiscita. Naj se ti ljudje nikar ne domišljujejo, da je zmaga njih zasluga. To so napravili Angleži in Italijani. Kako drago je to prišlo, vidimo zdaj, ko nas tirja Italija za milijone in milijone lir in smo ji faktično odstopili Vrata. Zmago moramo zdaj drago plačevati. Maslimo, da ni povoda, veseliti se zmage.

Pogrče. Zelo vestni orožniki oskrbujejo varnostno službo in čuvajo nad zakoni v naši občini. Najbolj vestni pa so tedaj, kadar pride kaka ovadba, da smo streljali brez dovoljenja. Kaj sličnega se povsod lahko zgodi. Značilno pa je to, da streljamo vedno samo Pogrcani, ako zapodijo kje skozi možnarjevo luknjo nekoliko smodnika, ki povzroča pok, v zraku. V Pogrče se pride iz Galicije preko visokega in strmega brega, ki človeka posebno poleti segreje. A narava je že vse tako lepo ustvarila, da stoji malo pod našo vasjo bajta, kjer izvira čista studenčnica, ki nudi oddih in daje okrepčila, a tudi najnovejše vesti. Vse to je človeku potrebno. Mi pa plačujemo za prestopke tudi globe, dočim drugi nič, ker prijave ne gredo naprej. Vsaj tako se nam je na vprašanje odgovorilo. To je ravno ta vrag, da ovadbe proti nam gredo naprej, proti nasprotnikom pa ne. Mi pa mislimo, da veljajo zakoni tudi za naše nasprotnike, ako še sploh kaj veljajo. Zakoni se počasi sicer zopet uveljavljajo, ali doba „Faustrecht“, ki je nastopila po plebiscitu, menda še vendar ni popolnoma ponehala. Vsaj ne zahtevamo nič nemogočega: enake pravice in enake dolžnosti za vse!

Bistrica v Rožu. (Razvitje prapora.) Dne 3. avgusta je bila blagoslovljena nova bandera naših „domovini zvestih“ pevcev. Ne zmenimo se sicer za vso komedijo, a da rojen Slovenec, ki postane nemškutar, že vse zgubi, to moramo pribiti: Med sv. mašo, ki je bila na prostem, so se udeleženci gostili, pili in jedli ne meneč se za sv. mašo. In drugo kar omenimo je to, da se jih je zvečer, ko so se vračali, nekaj izrazilo: „No, danes smo se pa zopet enkrat zastonj najedli na račun — natakarič“. No, tako daleč smo že! Da postane naša mladina le nemškega duha, potem je vse dobro, četudi zraven postane brezverna in pa — goljufiva. Fuj, taka kultura!

Dob pri Pliberku. (Shod.) Kako privlačno silo ima g. poslanec Poljanec in njegovi govori, se je pokazalo zopet enkrat pri nas. Kljub slabemu vremenu so prišli naši somišljeniki iz vseh sosednih občin na shod. Dober obisk nam tudi kaže, da se naš narod živo zanima za delovanje stranke in vsa tekoča politična in gospodarska vprašanja. G. poslanec je naši vedoželjnosti z vsestranskim govorom tudi povsem zadostil. Omenil je 10letnico izbruha svetovne vojne in nas v duhu peljal v oni pretekli čas, ki je bil začetek gospodarskega in političnega poloma, začetek našega obubožanja, začetek vsega gorja preteklih let. Koliko slovenskih mož, polnih življenske sile je moralo darovati svoje življenje za prazen nič, ker so to hoteli naši zatiralci in krvniki. V naslednjem je poročal o oživiljenju naše stranke po plebiscitu in o njenem programu. V ospredju zanimanja je stalo davčno vprašanje in naš davčni sistem. Davčna uprava je napravila veliko napako, ker davke ni tirjala v času, ko je bilo še kaj denarja. Sedaj ko propadajo naše kmetije vsled slabih cen naših pridelkov in visokih davkov, prihajajo davčni nalogi drug za drugim, da nam nebotične številke kar mrgolé pred očmi in nas ženejo v obup. Glede dohodninskega davka nam je g. poslanec priporočal, da bi vse dohodke, izdatke, pridelke itd. točno zapisovali, da imamo vedno točen pregled v rokah ter moremo vedno nastopiti proti eventualnim previsokim davčnim predpisom. Davčne oblasti imajo po občinah svoje zaupnike, ki poročajo zelo pristransko: enako velika posestva morajo plačevati različno visoke davke. Pro-

padanje gospodarstva bo mogoče zajezi samo z naprednim gospodarstvom in pridnim delom — za Podjuno se posebno priporoča gnojenje z lupino (Gründüngung), — poprijeti se bo treba bolj mlekarstva, kravje in svinjereje. V nemar ne smemo pustiti kmetijske organizacije. Kaj vse doseže dobra organizacija, vidimo predvsem v Rusiji, kjer strahuje eden milijon boljševekov 100 milijonov prebivalcev. Končno je poročal g. poslanec tudi še o koroškem deželnem zboru in zakonih, ki so bili zadnji čas sprejeti kakor zakon o čebelarstvu, o pospeševanju živine — merjasci se bodo premirali — dalje o evharističnem kongresu v Dobrli vasi in občinskih dokladah učiteljem. Zborovalci smo zadovoljni in navdušeni zapustili zborovališče.

Gorenče. Veliko kuharjev presoli juho, a če se eden na drugega zanaša, se zgodi, da izostane celo tako pomemben dopis, kot je poročilo o primiciji. Torej pri nas smo imeli novo sv. mašo. To je nekaj posebnega za vsako župnijo. Tem bolj za našo, kjer, kolikor je znano, še ni bilo nove maše odkar obstoji fara. Ali, da gremo še dalje nazaj, odkar svet obstoji. Celo „Tagblatt“ je že pisal o tem, le „Kor. Slov.“ še nič. Škoda, da ni oni poročevalec, ki je poročeval v „Tagbl.“, poročal še v „Kor. Slov.“. Zadnji čas je, da zamujeno popravimo. Gosp. novomašnika smo sprejeli v četrtek 10./VII. zvečer med zvonjenjem zvonov in pokanjem topičev. Mnogo ljudstva se je zbralo ob slavoloku v Šmiklavžu, na slavoloku pa je stal zapisan pozdrav g. novomašniku: „Bog Vas sprimi!“ G. novomašnik Niko Marktl, sin gorenške fare, se pripeljejo. Več deklic jih pozdravi v vezani besedi. Zlasti mično je bilo, ko so jih tri male deklice pozdravile v imenu otrok. „Bog Vas živi, Bog Vas sprimi, otroci Vas pozdravljamo,“ so bolj peli kot deklamirali mladi glasovi. V ginljivem nagovoru se je gosp. novomašnih zahvalil za sprejem in za pozdrave in je slavil božjo Previdnost, ki ga je pripeljala do vzvišenega cilja. Potem so še pevci zapeli v pozdrav, nakar smo šli v cerkev, kjer je imel g. jubilan blagoslov.

Jerberg. (Srebrna maša.) Dne 10. t. m. smo obhajali pri nas 25letnico nove maše čg. J. Majerhoferja. Iz pozdravnega govora njegove nekdanje družice posnemamo nekatere stavke: 6. avgusta je minulo 25 let, odkar ste stali kot novomašnik pred oltarjem. Voščila sem vam tedaj, da bi bila vaša pota z rožicami postlana. Bog pa, ki vodi naša pota, je primešal veliko trnja, da moram reči, da nobeden vaših sobratov duhovnikov ni toliko trpel kot ravno vi. Morali ste v vojsko, takorekoč v gotovo smrt, ali Bog v svoji neskončni previdnosti ni pripustil, da bi umrli v tujini, ampak vas je ravno v letu 25letnice pripeljal v okrilje domovine. To je znamenje božje, da je mu mišala za vas življenja trnjeva pot in da se začne nova doba, doba miru in sreče... Voščilu se pridružujemo tudi mi.

Sv. Lucija. (Žegnanje.) Vsako leto pride na ta dan sem veliko ljudi. Večina se jih pripelje že dan poprej, da lažje opravijo verske dolžnosti. Tudi to leto se jih je nabralo iz vseh župnij zelo mnogo. Dokler bomo koroški Slovenci verni, tako dolgo bomo tudi narodni.

Gorenče. Dolgo so že dekleta pripravljale cvetlice in pletle vence za veliki dan nove sv. maše. Mnogo ur spanja so žrtvovale, samo da bi se župnija oblekla za dan primicije kar najbolj praznično. In res, tako okrašene Gorenče še menda niso bile kakor 13. jul. t. l. Vsa čast Hartnovi Micki, Puhpavrovi Marijani in drugim dekletom! G. camar, bogosl. Cehnar iz Žvabeka, je z veščo roko sam okrasil improviziran oltar zunaj pod mogočnima lipama. Nedaleč strani je stal mogočen mlaj. Na dveh slavolokih pa sta stala zapisana pomenljiva napisa: „Bogu najljubše je to, delati za zveličanje duš,“ in: „Toliko je vredna sv. maša, kolikor smrt Kristusova na križu“. V soboto zvečer so začeli prihajati gostje. Prišli so stari, a še vedno čili in krepki gosp. Volavčnik, ki so bili 30 let župnik na Rudi in so tudi Gorenče večkrat sooskrbovali, prišli so gosp. Mikula, ki so bili 4 leta provizor v Gorenčah, prišel je... Toda, kdo bi naštel vse goste, ki so prišli od blizu in daleč ta večer in pa drugo jutro! V mraku smo

napravili g. primicijantu podoknico. A drugo jutro, 13./VII.! Bil je krasen dan, solnce je žarko sijalo, a ljudstvo je v trumah prihajalo od vseh strani. Na primicijantovem domu je najprej g. primicijant izvršil posvetitev družine presv. Srcu Jezusovemu. Nato slovo od doma. Ginljivo je bilo, ko je mati novomašnikova pokrižala sina, klečečega na domačem pragu! Nato sprevid v cerkev. Na čelu sprevida je korakalo 20 belooblečenih svatinj z venci in šopki, a pod baldahinom g. novomašnik s krono na glavi. Potem so imeli g. ž. Sekol pomenljivo pridigo, v kateri so slikali vso vzvišenost, patudi mučeništvo duhovniškega stanu. Po pridigi je g. novomašnik daroval prvič najsv. daritev, po sv. maši pa delil novomašniški blagoslov. Slavnostna pojedina je bila pod Puhpavrovim kozolcem. Tu je bilo vse v zelenju in in vencih. Tu je sedel na častnem mestu g. novomašnik, poleg njega pa njegova mati in njegovi duhovni stariši, pd. Hartl iz Šmiklavža in pd. Vlipinja iz Vogrč. Marsikatera pomenljiva napitnica se je izgovorila, vmes pa se je glasila vesela pesem. Med veselimi pevci pa je sedel eden, ki je bil že v bližnjem času zaznamovan za smrt; kdo bi si bil tedaj mislil, da bo čez pol meseca že krila hladna zemlja tako krepkega moža, kakor so bili g. župnik Rok Tonjko iz Vobr! Gospod je enega delavca poklical v svoj vinograd, drugega pa odpoklical. Kuho je vodila, topot že na 13. primiciji, preizkušena kuharica na novih mašah gđc. Jozefa Kogelnik. Zato pa je tudi kuhinja funkcionirala tako izvrstno, da so bili vsi svatje prav zadovoljni. A to že ni mala reč, brezhubno ustreči stotini gostov. Bog živi g. novomašnika prav dolgo vrsto let! Kako smo se veselili, da bo eno nedeljo pozneje nova maša na Suhi. Pa Bog je odločil drugače...

Led. Pri nas je tudi poleti Led. Toda, danes vam nimam nič veselega poročati. V nedeljo 10. avgusta je bil pri Sveteju ponesreči obstreljen petletni deček Tomaž Wedenik. Nekdo se je vadil v streljanju s flobertom, ponesreči pa je dobil pobič skoro cel naboj šiber v trebuh. Čez dva dni je umrl v Celovcu v bolnišnici.

Škocijan v Podjuni. (Razno.) Zadnji čas smo pokopali Ano Gucc, pd. Nemčinjo v Srčah in Franco Selišnik, deklo pri Sturmju na Lancavi v najlepši dobi življenja. Vršanska dekleta so ji napravila izredno lep pogreb. — Pravi teater smo imeli vsled kmetijske bolniške kase. Večina Škocijanarjev svojih poslov iz razumljivih razlogov, da bi jim ne bilo treba plačevati, ni prijavila. Pozneje je pa poizvedovalo orožništvo in kmetje so dobili visoke plačilne naloge ter kazni. Pozneje je šla deputacija k deželnemu glavarju Šumiju, ki se je iz neprijetnega položaja na mojstrski način izvil. Nato kravali pred kmetijsko bolniško blagajno v Celovcu in končno zborovanje vsled tega v Škocijanu, kjer je prepeval g. Pavličke. Nemško predavanje pa zborovalcem ni ugajalo in g. Pavličke je moral pričeti slovenski; zakaj pa ne, če zna, saj je pri Zili doma. Škocijanarjem po vsem tem nič drugega ne bo preostalo, kakor da polagoma vse plačajo.

Podlipa. (Smrt.) Dne 26. julija je tukaj preminul Andrej Rutnik, posestnik, v starosti 77. let, ki je bil obče spoštovan, naroden in veren. V istem duhu je vzgojil tudi svoje otroke. Pogreb je bil lep. Počivaj v miru!

☞ GOSPODARSKI VESTNIK ☞

Živinoreja podlaga kmetijstva.

Spisal K r i š t o f F r a n c .

(Konec.)

3. Pridelovanje mleka.

Živino redimo tudi zato, da si preskrbimo za domačo gospodinjstvo najpotrebnejše in najpopolnejše hranilo namreč mleko. V krajih, ki znajo ceniti vrednost mleka, ga v toliki meri pridelujejo, da ga niti za dom ne morejo porabiti in ga pošiljajo v zadružne mlekarne. Te mlekarne vnovčujejo mleko na razne načine in plačujejo kmetom zanj lepe vsote. Taka oddaja mleka je pravi blagoslov za cel okoliš. Poznam mlekarne, ki je prevzela od svojih članov po-

vprečno po 800 l mleka dnevno ter je izplačala v preteklem letu ogromno vsoto 700.800.000 K. Razume se samoposebi, da tudi skrbno odbirajo najboljše krave mlekarice za pleme, iste dobro krmijo, pravilno molzejo itd., da dosežejo take uspehe. Brez truda pa nikjer ni kruha.

Poglejmo, kakšna je naša tozadevna živinoreja na Koroškem. Koroška je sicer živinorejska dežela, pa uvaža dnevno precejšnjo množino mleka, kar je popolnoma odveč, ako bi se zavedali, da mlekarstvo tudi prinese redne in stalne dohodke, če se za to panogo živinoreje prav zavzemajo. Pa pravijo, kaj naj mleko dajemo v mlekarne, ko ga niti za dom ne pridelamo zadosti! Žalostna je ta resnica, zato se pa tega zavedajmo in poskušajmo zamujeno popraviti. Reja molznih krav se jako izplača. Poleg pridobivanja mleka lahko krave tudi vpregamo, kar je za malo posest velike važnosti. Mleko pa je najbolj redilna in najcenejša hrana na svetu, zato se bolj brigajmo za to panogo v živinoreji.

4. Pridelovanje živinskega gnoja.

Živino redimo tudi zato, da pridelamo potrebni gnoj za travnike in njive. Brez gnoja tudi rastline, ki služijo naši živini kot krma, ne morejo uspevati. Zato pa tudi tisti posestnik, ki ima slabo živinorejo, more le slabo gnojiti in žanje le skromne pridelke na njivah in travnikih. Res, da se dandanes lahko kupijo tudi umetna gnojila, toda pomnimo, da je le domači živinski gnoj popolno hranilo za rastline, umetni gnoj je samo nadomestno enostransko gnojilo. Živinski gnoj ima namreč vse tiste redilne snovi v sebi, ki so za razvoj rastlin potrebne, to so dušik, fosforjeva kislina, kali in apno. Umetni gnoj pa ima samo eno ali dve redilni snovi v sebi in ne učinkuje vsestransko. Domač gnoj pa tudi rahlja zemljo in dovaja tudi razne rastlinam potrebne bakterije ter tvori humus ali prstenino. Končno tudi ne smemo pozabiti, da na dobro z živinskim gnojem pognojeno zemlji raste tudi jako redilna krma in drugi obilnejši pridelki.

Le škoda, da tako malo cenimo domač gnoj, ki vsebuje tako dragocene snovi za vse rastlinstvo. Največjo skrb bi morali obračati dobremu spravljanju gnoja in gnojnice, da nam ničesar ne bi moglo uiti v zrak in se ne zgubiti v zemljo. V zrak uhajajo plinaste redilne snovi, to je zlasti dušik, ostale snovi pa pronicajo v zemljo. Niti na gnojišču, kjer naj bi se gnoj vsak dan sproti potlačil, niti na njivi, da se takoj podorje, ne pazimo nanj. Povsod trpimo škodo. Pa pravimo, da so to malenkosti. Vendar pa končno vse te malenkosti skupaj v enem letu tvorijo velikansko premoženje, ki nam gre vsled naše brezbržnosti v nič.

Bodimo bolj iznajdljivi, pazljivi, pridno študirajmo vse panoge kmetijstva in naselilo se bo nameste siromaštva na naše kmetije blagostanje in zadovoljstvo.

Indeks. Na Dunaju se sestane 14. vsakega mesca komisija, v kateri so zastopani delavci in pridobitni krogi, ki določi indeks ali odstotke, koliko so se cene v teku enega mesca od 14. do 14. dvignile. Od 14. julija do 14. avgusta so se dvignile cene za 6 odstotkov, in sicer prehrana za 9 odstotkov, stanovanje za 2 odst. in kurjava za 0 odst., obleka je padla za 1 odstotek. Tako visok skok indeksa v času žetve je napravil na vse stanove skrajno neugoden vtis. Kot vzrok se navaja padec naše krone in slaba letina.

Dobra žetev v Avstriji. Poljedelsko ministrstvo razglša, da izgledi letošnje žetve niso slabši kot v dveh preteklih letih, prej boljši. Žetev pšenice, rži, ječmena in ovsja je zelo dobra, tudi koruza, grah in fižol bodo dobro obrodili. Osobito mnogo je sena, pa tudi sadja je izredno mnogo. Da bi bila letošnja žetev res tudi na Koroškem tako dobra, se pač ne da trditi!

Izgledi svetovne žitne žetve. Mednarodni poljedelski zavod v Rimu smatra izgleda letošnje žitne žetve v Evropi za zadovoljive. V severozapadni Evropi so izgledi žetve prenormalni, v srednji Evropi in jugozahodni Evropi zadovoljivi, v severni Afriki in Mali Aziji nepopolni. V Kanadi bo žetev najbrž za 40 odstotkov slabša od lanske. V Chile so pri-

čakovanja še prekoračena. V celem bo žetev žita severne poloble manjša nego je bila lani, na južni polobli, posebno v Italiji, se smatra kot zelo dobra. Po teh podatkih, ki so po navadi dokaj zanesljivi, torej svetovna žetev ne more biti tako slaba, kakor so se v zadnjem času širile vesti.

Agrarna reforma v Besarabiji. Rumunski državni podtajnik za agrarno reformo je izjavil, da je bilo v Besarabiji v vsem razlaščenju 1.491.920 hektarjev veleposestniške zemlje, od katere je bilo oddano 1.098.045 hektarjev 375.061 kmetom. Vsi so svojo zemljo dobro obdelali.

Tržne cene v Velikovcu 13./VIII. Žito: pšenica 3300—3400, rž 3—3300, ajda 2300—2500, oves 2500—2800 K za kg. Živina: voli 10.000 do 15.000, krave 9—14.000, ovce 7—9000, svinje 25—28.000 K za kg žive teže.

Dunajski trg. Živina: voli 13—22.000, biki 13—17.500, krave 13—16.500, teleta 18—26.000, koze 16.000, jagnjeta 15.000, ovce 9500—12.000, mesne svinje 19—24.000, pitane svinje 19.500 do 23.000, klavni konji 6—12.500 K za kg žive teže; zaklana živina: mesne svinje 23—29.000, pitane svinje 25—28.000, teleta 18—23.000, kozlički 18.000, koze 8—11.000, ovce 10.000 do 16.000 K za kg. Meso: goveje 18—50.000, zmrznjeno 16—28.000, telečje 24—36.000, zrezek 46—48.000, ovčje 20—30.000, svinjsko 30.000 do 48.000, prekajeno 30—50.000 K za kg. Sadje: jabolka 5—12.000, hruške 3500—18.000, breskve 10—26.000, marelice 10—16.000, grozdje 12—20.000, češplji 6—12.000, češnje 12—14.000, ribez 14—16.000, malinje 20.000 do 26.000, kosmulje 14—16.000, brusnice 17.000 do 18.000 K za kg. Jajce 1450—1700. Čajno maslo 70—72.000, namizno maslo 60—66.000, za kuho 50—54.000, slanina 26—32.000, domača mast 36—38.000, ameriška 28.000—32.000, jedilno olje 24—30.000, olivno olje 34—56.000 K za kg. Krma: sladko seno 80—120.000, kislno seno 55—80.000, detelja 85—140.000, slama 65—110.000 K za metercent. Konji: lahki vprežni 4—10, težki 6—14, kočijaški 4—12 milijonov komad.

Borza. Zurich 18./VIII. Dunaj 0,007475, Varšava 1 za 1 zlot, Praga 15,775, Beograd 6,60, Zofija 3,875, Pariz 29,70, Milan 23,85, New York 529,75, Berlin 1,25, London 24,06, Budimpešta 0,0070, Bukarešta 2,40.

Dunaj 18./VIII. Zurich 13,395, Varšava 13,550, Praga 2,125, Beograd 878, Zofija 510, Pariz 3,962, Milan 3,173, New York 70,935, Berlin 16,770 za Renten Marko, London 321,500 za fund, Budimpešta 0,925, Bukarešta 319.

RAZNE VESTI

Drobne vesti. Žajfo je podražila firma Schicht za 5 odstotkov. Vse druge tovarne bodo sledile. — Do avgusta je bilo odslovljenih 69.516 uradnikov. — Nemška deviza notira po enem letu zopet na curiški borzi in sicer 100 rentnih mark 106,5 frankov. — Jugoslavija je lani uvozila predmetov v vrednosti 8309 milijonov dinarjev in izvozila za 8048 milijonov; trgovinski bilanca je tedaj pasivna. — Na Angleškem je bilo 28. julija 1.048.000 brezposelnih. — V Hamiltonu v Novi Zelandiji bo morda največja mlekarna, ki podela dnevno 1.600.000 litrov mleka in naredi v enem letu 22 milijonov kg sirovega masla in 4 milijone kg sira. — Na Dunaju je 5000 bančnih uradnikov brez dela. — Narodna banka je zvišala obrestno mero od 12 na 15 odstotkov. — Na Dunaju je 80.000 psov. — Japonska vlada je naročila v Angliji 140.000 strojnic. — Na postaji Hellrichsstadt pri Erfurtu v Nemčiji se je zaletel posebni vlak v na isti progi stoječo lokomotivo, pri čemur je bilo mrtvih 17 oseb. — V rudniku Fukushima na Japonskem se je dogodila velika eksplozija, Nad 50 rudarjev je mrtvih. — V Porenju in Westfalnu je izprtih 60—70.000 stavbenih delavcev. — Narodna skupščina se 25. t. m. zopet sestane. — Na Kitajskem je velika povodenj: utonilo je doslej okrog 50.000 oseb. — 9. avgusta se je podpiralo na Koroškem 337 brezposelnih. — Praška glavna vodovodna cev je počila in Praga je brez vode. — Tatovi so

vlomili v avstrijsko poslaništvo v Varšavi ter odnesli vrednosti do 5000 zlatih. Po koroškem vzorcu. — Na Formosi v Filipinskem otočju je povodenj porušila 10.000 hiš, 700 oseb je utonilo.

Skrb dunajske občine za čistočo ulic. Na vsakih 200 korakov se postavi pločevinat koš za odpadke. Kdor bo zanaprej vrgel papir na ulico in ga bo kdo videl, bo moral plačati 10.000 kron kazni. Ulice se bodo čistile ponoči z modernimi pometalnimi avtomobili, večina ulic pa se bo polila z oljem, da se zabrani prašenje. Doslej je bilo pooljenih že 1 milijon kvadratnih metrov, 100.000 kvadratnih metrov pa se misli politi še pred zimo. Tudi za čiščenje snega pozimi se pripravljajo novi stroji. Smeti se odvažajo posebnimi avtomobili z več vozovi, ki so tako narejeni, da se niti pri prekidanju smeti ne praši. Za nabiranje smeti so posebni pločevinati koši, ki točno pašejo v odprtino avtomobila. Vsaka stranka ima tak koš in ga prinese na ulico, kadar pride voz.

Katastrofalno neurje na Kranjskem je divjalo 8. t. m. ponoči nad Škofjo Loko in Polhovim gradcem. Okoli 9. ure zvečer se je med silnim grmenjem in treskanjem vtila strahovita ploha, ki je prignala s hribov in gričev hudournike, ki so napolnili nekatere potoke do 6 metrov visoko. Voda je razdejala številna poslopja, odnesla imetje in opustošila polja, porušila tri večje in več manjših mostov in zahtevala 15 človeških žrtev. Utonilo je tudi mnogo živine. Škoda je ogromna in je še ni mogoče prepeniti. Na kraj nesreče je prispel 9. t. m. opoldne kralj, ki si je ogledal opustošenja in s prijaznimi besedami tolažil in bodril težko prizadete kmete.

Nekaj o državno- in deželnozborskih volitvah v letih 1919, 1921 in 1923. Leta 1919 je za državni zbor volilo 27.825 volilcev kršč.-socialno stranko, 15.892 vsenemško, 33.497 Bauernbund in 77.981 socijaldemokratsko stranko. Koroška slovenska stranka tega leta še ni nastopila samostojno. Leta 1921 je dobila krščanskosocialna stranka 25.989 glasov, izgubila 1836 glasov, vsenemška 16.139, pridobila 247, Bauernbund 28.578, izgubil 4919, socijaldemokrati 60.819, izgubili 17.192, **Koroška slovenska stranka 9869** in komunisti 735 glasov. Leta 1923 je bilo 106.110 volilnih upravičencev, volilo jih je 169.608, neveljavnih glasov je bilo 2742, veljavnih tedaj 166.166. Nastopile so štiri stranke, in sicer Einheitsliste, socijaldemokrati, Koroška slovenska stranka in komunisti. Einheitslista je dobila 95.465 glasov, prirastek 24.759, socijaldemokrati 60.854, prirastek 35, komunisti 579, izguba 156, **Koroška slovenska stranka 9868 glasov** je obdržala svoj položaj. Izid volitev v deželni zbor se dosti ne razlikuje.

Koliko se na leto popije. V nemških listih beremo tole zanimivo statistiko, koliko se popije na leto alkoholnih pijač: Kar se tiče piva, stoji na prvem mestu Bavarska, kjer popije vsak Bavarec na leto 255 litrov piva. Zanimivo je, da stopa tik za njo Nizozemska, kjer pride na vsako glavo na leto po 207 litrov ola. Na Angleškem se je povečal konzum piva; pred 10 leti so ga popili toliko, da ga je prišlo na vsako glavo 120 litrov, lani pa celo 148. V konzumu žganja zavzema še vedno prvo mesto Nemčija s skoraj 500 milijonov litrov na leto. Francozi ga spravijo 300 milijonov pod streho, posebno likerjev. Zedinjene države so potisnile konzum špirituoze, ki je znašal prej 285 milijonov litrov na leto, torej skoraj tri litre na glavo, vsled prepovedi zavživanja alkoholnih pijač skoraj na ničlo. V Angliji pijejo zelo malo žganja, ravno tako tudi vina, komaj 75 milijonov litrov, na glavo okroglo poldrugi liter na leto. V Zedinjenih državah so ga popili pred „sušo“ 100 milijonov. Nemčija ga porabi na leto 350 milijonov litrov. Višek v pokončavanju vina pa je dosegla lani Francija, klasična dežela žlahtne kapljice, kjer so ga popili nad 4000 milijonov; vsak človek približno 100 litrov na leto ali več kot četrtinko na dan. Ta država prekaša torej vse druge v konzumu vina osemkrat.

Kjedom je moj? V slovenskem Korotanu!

Prvi slovenski Marijanski kongres v Ljubljani, 6. do 8. septembra 1924.

Kongres, kakršnega še nismo Slovenci obhajali, dasi je naše ljudstvo bilo ponovno slovesno posvečeno Mariji in jo vedno vneto časti, je namenjen vsem častilcem Matere Božje, ne le ženskam, ampak tudi moškim, ne le Marijinim družbam, ampak vsem vernikom.

Ker bo obenem 8. septembra posvečena nova krasna cerkev Marije Pomočnice kristjanov na Rakovniku, kamor bomo v slovesnem sprevedu desetisočev prenesli kip Matere Božje iz križanske cerkve, bo udeležba velika.

Na kongres pride več gg. škofov, predvsem slovenski škofje, papežev nuncij nadškof msgr. Pellegrinetti iz Belgrada, kardinal-Salezijanec Cagliero in drugi odličnjaki.

Ker je pričakovati na kongres na desetisoče Marijinih častilcev in bodo potrebne zelo obsežne priprave (na železnici, prenočišča itd.), prosimo še enkrat: hitite s priglaševanjem.

I. Marijinega kongresa v Ljubljani.

Načelstvo zunanjih priprav

Korošci naj se čimpreje zglašajo pod naslovom: Marijanski kongres, Vitringerring 26/1, Celovec.

Vabilo.

„Klub koroških slovenskih akademikov na Dunaju“ priredi v nedeljo, dne 24. avgusta t. l. pri Hrepcu v Zahomcu igro

Moravska svatba

Začetek ob pol štirih popoldne.

Zilani, pridite vsi!

Odbor.

110

POZOR! **POZOR!**

Naznanjava tem potom cenj. občinstvu celega Roža, da sva otvorila v Borovljah v hiši številka 72

kamnoseško delavnico.

Prevezemava vse v to stroko spadajoča dela, nove nagrobne spomenike kakor tudi popraviljanja istih itd. Prošiva cenj. prebivalce, da si ogledajo najno delavnico in skladišče ter se tako prepričajo o dobrem delu in nizkih cenah.

Postrežba točna! Cene najnižje!

Z odličnim spoštovanjem

Nuschei in Čekon

Waschnig zraven trgovine Kometter, Borovlje 72.

Posetite

od 15. do 25. avgusta 1924.

IV. vzorčni velesejem

v Ljubljani, združen z lovsko, planinsko, konjsko in higijensko razstavo. Najugodnejša prilika za nakup vsakovrstne najbolše in najcenejše robe tu-in inozemstva. Velesejske legitimacije se dobijo pri Konzulatu Kraljevine S. H. S. v Celovcu za ceno Din. 50.— in dajejo pravo na 50% znižano vožnjo po S. H. S. železnicah. Izstava vizuma samo Din. 10.—. Stanovanja preskrbljena. 108

HIŠA

109

s 7 sobami in 13 jutrov sveta v Mahovniku pri Kočevju se zamenja za slično posestvo ali vilo z vrtom kje na Koroškem (Nem. Avstr.). Ponudbe pod „Zamenjava“ na Aloma Company Ljubljana, Kongresni trg št. 3